

RUSKI POSLANIK ODPOKLICAN

Na zahtevo francoske vlade je bil Surič pozvan v Moskvo

MOSKVA, Rusija, 27. marca. — Ruska uradna časnikarska agentura Tass naznanja, da je na zahtevo francoske vlade sovjetska vlada odpoklicala svojega poslanika Jakoba Suriča iz Pariza.

Francosko vlado je žalilo besedilo Suričeve brzojavke, katero je hotel 19. marca ob zaključku finško-ruske vojne poslati Josipu Stalinu. Francoski poslanik v Moskvi Payart je obvestil vnanjega komisarja Molotova, da se Surič s svojo brzojavko vmešal v notranje življenje Francije.

Suričeva brzojavka se glasi: "Po modrosti sovjetske vlade in naši hrabri rdeči armadi so načrti angleško-francoskih vojnih hujskačev, ki so skušali podpihovati vojno v severovzhodni Evropi, zopet doživeli poraz. Rusija ostane nepremagljiva trdnjava, ob kateri se bodo razbile temne sile in sovražniki socializma in delavcev celega sveta."

To brzojavko je francoski cenzor pridržal. Paynard je Molotovu rekel, da vsled te brzojavke Surič pri francoski vladi ni več persona grata in želi, da je Surič odpoklican.

Včeraj je sovjetska vlada Paynartu sporočila, da po njenem mnenju francoska vlada nima nikakega poviha trditi, da Surič zaradi svoje brzojavke ni več persona grata, da pa ga bo navzlic temu odpoklicala, ker ji Surič ni več všeč.

Reynaud posvaril Hitlerja glede Balkana

PARIZ, Francija, 27. marca. — Ministrski predsednik Paul Reynaud je po radio svoj kabinet predstavil narodu ter rekel, da ima njegova vlada samo en cilj: "Premagati sovražnika!"

Reynaud je rekel, da je bil postavljen nov "vojni kabinet" devetih mož, ki so vsi na čelu ministrstev, ki so naravnost odgovorni za obrambo države. Reynaud je nadaljeval, da je bil ta kabinet postavljen, da vodi Francijo in Anglijo do zmage, pa naj pride, kar hoče.

Reynaud je poudarjal, da je Hitler razgibal vse sile, da ogroža gospodarsko življenje balkanskih držav ter dodal, da so interesi Francije ravno tako na zahodu kot na vzhodu Evrope. Ako bi Francija dovolila Nemčiji, — je rekel Reynaud, — da pride do svojega cilja v jugovzhodni Evropi, bi pomenilo konec svobode in konec Francije.

CHAMBERLAIN SKUŠA POMIRITI DELAVSTVO

LONDON, Anglija, 27. marca. — Zatem, ko je delavska organizacija sprejela brez števila resolucij, v katerih obsoja vojno in ki zahtevajo, da delavci nehalo podpirati vladno vojno vodstvo, je ministrski predsednik delavcem ponudil svojo roko v spravo. V svojem pismu na neko delavsko organizacijo, čije ime ni bilo omenjeno, je Chamberlain zagotovil, da se je njegova vlada zavzela, da z večjo silo nadaljuje vojno proti Nemčiji.

Grof Teleki v Rimu

ROM, Italija, 27. marca. — Madžarski ministrski predsednik grof Paul Teleki je imel večeraj dve uri trajajoč razgovor z ministrskim predsednikom Mussolinijem in vnanjim ministrom grofom Ciano.

V tozadnem poročilu o razgovoru je bilo rečeno, da je bilo dogovorjeno, da boste obe deželi sodelovali na podlagi medsebojne prijateljske pogodbe. Mussolini in grof Ciano sta Telekiju med drugim tudi povedala, da sta se Mussolini in Hitler na svojem sestanku na Brennerju dogovorila, da ostanejo v prijateljskih odnosih Italija in Nemčija, Italija in Jugoslavija ter Italija in Madžarska, da vojna ne sme biti razširjena na Balkan in Podonavje in da bo madžarskim teritorialnim zahtevam vstreženo šele po končani sedanji vojni.

Stranka mu je bila nad vse

V Pennsylvaniji se je začel proces proti politiku, ki je silil državne uslužbence prispevati v strankin sklad.

HARRISBURG, Pa., 26. marca. — Danes se bo začel proces proti Davidu L. Lawrenceu, načelniku demokratske stranke v državi Pennsylvaniji.

Obtožen je, da je silil državne uslužbence pripevati precejšnje vsote v strankin sklad. Uradniku, ki ni hotel tega storiti, je pretil, da ga bo spravil ob službo.

To je uganjal že izza demokratskih državnih primarnih volitev leta 1938. Državni prav-

dnik Carl B. Shelley dolži Lawrencea in njegove tovariše pod Earlovo upravo, da so si prizadevali izsiliti od državnih uslužbencev dva milijona dolarjev.

Od uslužbencev, ki zaslužijo 1200 dolarjev na leto, so kolektirali po tri odstotke, od onih, ki zaslužijo več, pa pet odstotkov.

Lawrence je bil pod Earlovo administracijo državni tajnik. Bil je že lani obtožen izsiljevanja, pa je bil oproščen.

Ugled UAW unije raste

Delodajalci se bodo kmalu prepričali, da je v sodelovanju z delavskimi organizacijami tudi njihov napredek. — Izid preiskave Brooktonovega Instituta.

WASHINGTON, D. C., 26. marca. — Odnosaji med avtomobilskimi delavci in njihovimi organiziranimi uslužbenci se od dne d dne boljajo, kajti obe stranki dobivata večje izkušnje z ozirom na kolektivna pogajanja.

Institut je te dni objavil izsledke preiskave, ki jo je vodil profesor William H. McPherson z Oberlin vseučilišča.

United Automobile Workers unija dobiva od dne do dne večji ugled. Avtne družbe so se po dolgotrajnem obotavljanju slednjič sprijaznile z mislijo, da jim ne kaže drugega kot uvesti z delavci kolektivna pogajanja, kar je dobro zanje in seveda tudi za delavce.

Nekateri delodajalci, — pravi poročilo, — še vedno upajo, da bo prišel dan, ko jim ne bo treba imeti z unijo nobene opravke, toda to njihovo upanje je jako varljivo. Teh je le malo število. Drugi, ki so bolj razumni, so se začeli bolj zanimati za delavske probleme ter so se slednjič prepričali, da unija ni tako strašilo, kot so si ga v začetku predstavljali.

Največ delavcev v avtni industriji spada k Lewisovemu odboru za industrijalno organizacijo. Profesor McPherson je dognal, da je bilo meseca decembra 187,482 CIO avtnih delavcev. To niso bili člani CIO samo po imenu, pač so pa tudi redno plačevali svoje unijske prispevke.

Koliko delavcev v avtni industriji pripada k Ameriški

delavski federaciji, se ni dalo natančno dognati. Precej jih je, toda niti približno toliko kot pri CIO.

Iz Kapitola:

Izdatna ameriška pomoč

WASHINGTON, D. C., 25. marca. — Trgovski department naznanja, da je bilo lani poslanih iz Amerike v razne dobrodelne svrhe v inozemstvo štirideset milijonov dolarjev. Leto poprej je znašala ta vsota 40 milijonov 400 tisoč dolarjev.

Največ so prispevale židovske organizacije, namreč 11 milijonov dolarjev. Denar je bil poslan za pomoč in naseljevanje evropskih židov.

Protestantske organizacije so poslale nad 16, katoliške pa nad 2 milijona dolarjev.

Prispevki v razne cerkvene in verske svrhe niso v to všteti.

Bančne vloge naraščajo

WASHINGTON, D. C., 25. marca. — Vloge v ameriških bankah so se lani povečale za trinajst odstotkov ter znašajo nad 56 tisoč milijonov dolarjev.

Tozadevno poročilo je izdala Federal Deposit Insurance Corporation, pri kateri je bilo dne 30. decembra zavarovanih 13,535 bančnih zavodov.

FORDOV VNUK BO POSTAL KATOLICAN

Henry Ford, 23 letni sin Edsela Forda in vnuk znanega avtnega mogotca Henryja Forda bo prestopil v katoliško vero. O avkih katoliške cerkve ga je poučil monsignor Fulton J. Sheen, profesor na Katoliški univerzi v Washingtonu. V nedeljo je bil mladi Ford pri maši v katedrali sv. Patrika v New Yorku.

PRIHOD ZMAGOVALCEV V LONDON

Ko je prišla v London posadka križarke Ajax, ki je z dvema drugima križarkama prisilila nemško oklopnico Admiral Graf Spee, da se je zatekla v pristanišče Montevideo v Južni Ameriki, jo je sprejela velikanška množica ljudi.

Kratke dnevne vesti

New Deal je baje podaljšal depresijo

PHILADELPHIA, Pa., 26. marca. — Članice republikanskega kluba za jugovzhodni del Pennsylvanije je danes govoril republikanski senator Taft iz Ohio, ki bo skušal na republikanski narodni konvenciji doseči predsedniško nominacijo. Kot je že njegova navada, se je spravil na New Deal in ga ostro kritiziral. Trdil je, da je New Deal podvojil vladne izdatke ter potom svojih metod popolnoma izpremenil značaj ameriške vlade.

Skozi okno je skočila

PHILADELPHIA, Pa., 26. marca. — Žena znanega časnikarja Dosh-Fluerota je skočila oziroma padla skozi okno. Pri večerji je vstala iz mize in rekla, da ji je slabo. Šla je v sosednjo sobo. Gostje so zaslišali pretresljivi krik. Okno sosednje sobe je bilo odprto. Njeno truplo je padlo na streho sosednje hiše deset nadstropij globoko. Uro pozneje je 48 letna žena umrla v bolnišnici.

Motena božja služba

LONDON, Anglija, 24. marca. — V katedrali sv. Pavla je danes med božjo službo nekdo

na ves glas zakričal: — Mi hrenimo po miru! Napravite konec vojni!

Po zatrdilu policije je bil to isti neznanec, ki je prejšnje nedeljo zaklical v cerkvi sv. Martina: — Molite za mir, ne pa za vojno!

Dragocena biblija iz 17. stoletja

BUKAREŠTA, Rumunska, 25. marca. — V knjižnici nekega posestnika v Jassyju je zasledil neki starinar Mazarinovo biblijo. Tiskana je bila v sedemnajstem stoletju ter je bila imenovana po tedanjem papeževem poslaniku v Parizu, Mazarinu. Izšla je samo v petdeset izvodih. Biblija je vredna poldrugi milijon lejev. Dosej je znanih samo pet izvodov te dragocene knjige.

Sumljiv neznanec

TRUCKEE, Cal., 26. marca. — Tukaj so aretirali nekega slabo oblečenega in sumljivega neznanca. Pri sebi je imel za osem tisoč dolarjev zlata in za pet tisoč dolarjev raznih dragocenosti. Spočetka je bilo domnevano, da je ropar ali tat, pa se je možu posrečilo dokazati, da je vse, kar ima pri sebi njegova lastnina.

Zaščita delavske zakonodaje

Delavski voditelj Lewis protestira proti krčenju apropiacij za razne delavske agenture. — Tako početje utegne imeti usodne posledice.

WASHINGTON, D. C., 26. marca. — John L. Lewis, predsednik Kongresa za industrijalno organizacijo, je danes pozval republikanske in demokratske voditelje poslanske zbornice, naj ne skušajo shraniti pri svotah, ki so potrebne za vzdrževanje raznih delavskih agentur.

Uradi, ki skrbijo za točno iz-

Delavske vesti:

Delavcem po restavrantih bo zvišana plača

Frieda S. Miller, voditeljica delavskega urada v državi New York, je odredila minimalno plačo za delavce po gostilnah in restavracijah. Strožajke oziroma natakarije bodo dobivale po dvajset, drugi uslužbenci pa po trideset centov na uro. Natakarije določijo sempatam kakšno napitnino, tako da bo njihov zaslužek približno isti ali pa še nekoliko večji, kot zaslužek ostalih uslužbencev. Pri tej svoji odredbi je komisarka vpoštevala priporočila odbora, čijega naloga je bila določiti minimalne plače za delavce v tej stroki. Odbor sestoji iz zastopnikov delodajalcev, delavcev in državnih oblasti.

Oredba, tikajoča se 50,000 žensk in mladoletnikov, stopi v veljavo dne 3. junija. Poleg te minimalne plače morajo preskrbeti delodajalci delavkam in mladoletnim uslužbencem potrebne uniforme in jim dati zadostno hrano. Če jim gospodar noče dati hrane, jim mora plačati šest centov več na uro.

Delovni čas naj znaša od 24 do 45 ur na teden. Pomočniki, ki delajo manj kot 24 ur tedensko, morajo dobiti tri cente več na uro.

Vsi uslužbenci morajo dobiti za prekurno delo poldrugo plačo.

ni delovni čas pa skušajo pri-

krajšati za milijon dolarjev. Lewis je o tem natančno pisal demokratskemu kongresniku Rayburnu iz Texasa in republikanskemu kongresniku Martinu iz Massachusettsa.

Kongresnik Welch iz Californije, ki je republikanec ter ima precejšnjo besedo v zbornem odboru za delavske zadeve, je rekel, da morajo imeti uprave delavskih postav na razpolago dovolj denarja. Če ga ne bodo imele jim ne bo mogoče točno vršiti svoje naloge,

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Saksef, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. — Subscription Yearly \$6.—. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—; za četrt leta \$1.50. — Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50. — Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

POMAGAJTE nam IZBOLJŠATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebam časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

DR. MAČEK IN PRINC PAVEL

Jugoslavija ima petnajst milijonov prebivalcev, med njimi sta pa nedvomno najpomembnejša hrvaški advokat dr. Vladimir Maček in princ Pavel Karadžordžević, član vladajoče srbske dinastije. Maček, neutrudni agitator za hrvaško avtonomijo, in Pavel, frontni borec srbskih vladajočih razredov. Ta dva človeka ustvarjata narodno zavest dveh nasprotujočih si jugoslovanskih plemen.

To se zdi površnemu opazovalcu skoro tako neverjetno, kot če bi se bil na predvečer ameriške revolucije George Washington pobratil z angleškim kraljem Jurjem III ter s tem preprečil revolucijo.

Naj bo že kakor hoče, nihče pa ne more tajiti, da sta dr. Maček in princ Pavel v teku nekaj mesecev več storila za narodno edinost, kot je bilo storjenega v vseh letih obstoja Jugoslavije.

Ko je po svetovni vojni zavlada srbska dinastija Karadžordževićev Hrvatom in Slovincem, so začeli Hrvatje zahtevati gotovo mero neodvisnosti v okrilju nove države in so bili pripravljeni boriti se za ta cilj.

Nasilje je naletelo na nasilje. Nekaj hrvaških poslancev je bilo v narodni skupščini usmrčenih; srbski kralj je postal žrtev hrvaškega terorista. Italija in Nemčija sta bili obdolženi, da podžigata plemensko mržnjo, da bi po razcepitvi mlade države popadli vsaka svoj delež.

Vse to pa spada v preteklost. Temu burnemu razdobju sta napisala lanskega avgusta zadnje poglavje dr. Maček in princ Pavel z ustanovitvijo avtonomne hrvaške države.

Da je bilo mogoče to vresničiti, je bilo reba prinec premagati odpor "beograjske kliše", srbskih generalov in politikov. In dr. Maček je postavil na kocko svojo lastno bodočnost, ko je, ne meneč se za grožnje hrvaških ekstremistov, vstopil kot ministrski podpredsednik v narodno vlado.

Srbskega prince in hrvaškega advokata je pri tem podpiral srbski liberalce Dragiša Cvetković, ki je postal s Pavlovim dovoljenjem jugoslovanski ministrski predsednik, ker je obljubil, da bo pomiril puntarske Hrvate.

Cvetković, ki ga zaradi njegove temne polti nazivlje narod "čigana", je bil nekoč vpisan v rekorde beograjske policije kot "postopač brez sredstev", ker je kot član narodne skupščine nasprotoval diktaturi kralja Aleksandra.

Kot posredovalec med beograjsko vlado in Hrvati je Cvetković svojo vlogo sijajno igral. Najprej si je pridobil zaupanje dr. ačka, nakar je dr. Mačka pripravil, da je zaupal knezu Pavlu. Stvar je bila potem razmeroma lahka.

Dasi je Cvetković še vedno ministrski predsednik, se je umaknil v ozadje, dočim sta sredi politične pozornice dr. Maček in princ Pavel.

Princ Pavel je moral zastaviti svojo moč in ves svoj vpliv, da so se srbski politiki zadovoljili s sporazumom, dočim je dr. Maček s pomočjo priljubljenosti, ki jo uživa pri hrvaških kmetih, pognal nevklonljive radikale v kozji rog.

Dvajset let trajajoča mržnja se pa ni kar tako zlepa umaknila splošni bratski ljubezni. Toda napredek je opaziti vsepo vsod. Srba in Hrvata danes več ne razžalja, ako ga vprašaš, če je Jugoslovan, dočim je pred nekaj meseci hotel veljati povprečni Srb izključno le za Srba, Hrvat pa za Hrvata. "Jugoslovanstvo" sta smatrala oba za umetno iznajdbo, s katero nista hotela imeti nobenega opravka.

Danes splošno smatrajo dr. Mačka za jugoslovanskega patriota, četudi mu še nekateri Hrvatje očitajo, da se je spreminil na stroške hrvaškega patriotizma, s katerim je bil skozi in skozi prežet.

S tem da sta se dr. Maček in princ Pavel sporazumela, pa seveda še ni rečeno, da si je petnajst milijonov Jugoslovancev podalo roke, storjen je pa začetek medsebojnega zaupanja.

Če kdo misli, da je to brez pomena, naj se spomni strelov v mestu Sarajevu, ki so dali povod svetovni vojni.

Tisto mesto je še vedno na zemljevidu: Sarajevo, Jugoslavija.

POSADKA "GRAF SPEE" SE JE UPRLA

LONDON, Anglija, 27. marca. — Angleška admiralteta pravi, da je iz nekega zelo zanesljivega vira prejela sporočilo, da je kancler Hitler ukazal, da je oklopnica "Admiral Spee" potopljena, ko je prejel sporočilo, da se je posadka uprla, da bi odpeljala bojno ladjo iz pristanišča Montevideo in se spustila v boj z angleškimi križarkami.

Igra in petje na Milwaukeeškem odru

Že dolgo vrsta let je prva sobota po Veliki noči dan Lilijske družbene prireditve. Do lanskega leta se je na ta dan zbirali obdržavali tako zbrane domače zabave. Članstvo pa je naraslo in sčasoma se tudi razenere spreminjajo, tako da domača zabava več ne odgovarja in zadovoljuje. To-liko mladine in toliko talentov poseduje "Lilija", da lahko pripravijo odlično zabavo, de katere so milwaški Slovenci prav tako dovtetni. Če se ne bolj kot drage vrste zabav. To se je že mnogo krat sprevidelo in dokazalo.

Torej, v soboto, 30. marca ima besedo na odru in sicer v S. S. Turn dvorani, mladi svet "Lilije." Prav pridno se pripravljajo, da bodo zopet klopili kajpada kot navedeno, zopet nove slovenske pesni. In pa igra: "Happy School Days", s to ima mladina pravico zabavo in veselje. Kosajo se, kdo se bo bolj odrezal na odru. V tej igri bomo videli in slišali v vlogah vsakovrstne "landmame" kot Iree, Italijance — se nigeriči bodo prišli na svoj račun in ce. Stab velikih šolskih osebnosti, kateri obdelujejo "brihtne" moč-gane šolske mladeže. Vtem tiči smeh, zabava in pouk ker bo gotovo razvedrilo vse, kateri bodo prišli ta program pogledat.

Doslej je mladina "Lilije" uprizorila že 5 iger, katere so milwaški Slovenci vse sprejeli z velikim zadovoljstvom in odobravanjem. V nobeni izmed prešlih iger pa ni nastopilo toliko oseb kot bo v tej, namreč 30. Največ jih je prej nastopilo do 18. Ker je mladina vsa tako navdušena za igranje, se je to pot izbrala nekoliko obširnejšo igr. da se tako vsem da prilagodit in bo več zabave.

[Torej, kdor hoče preživeti nekaj veselih ur, naj pride v soboto 30. marca v S. S. Turn dvorano. Priporočamo pa, da zgodaj, da ne boste najboljše-ga zamudili. Program se prične točno ob 7:30 zvečer.

Po programu bo pa še tri ure časa za ples in okrepčilo. Najeta je izvrstna Bashellova godba z naročilom, da prinese s seboj veliko zalogo "old time" melodičnih komadov, ki so vedno nežno sladki za uho in ob katerih se z lahkoto snee starina in mladina. Povrhu lepega programa, dobre godbe, plesa in zabave, bo vsakdo še "potritan" s par tiketi za "free lunch."

Kaj hočete še več? Pridite torej društvo "Lilija" in mladina vas pričakuje.

Član "Lilije."

SLIKA NAZNANJA SMRTI

Čudne sile neke slike dajejo ta čas opravlja italijanske-mu tisku. Ta slika, fotografirana, je last zakonev Paola in Felicite della Casa, v mestu Forliju, ter visi v njuni spalnici. Predstavlja njuno sinova Achileja in Renata.

Pred trinajstimi leti je dobi mali Achile škrlatinko. V nevarnem stanju so ga prepe-ljali v otroško bolnišnico. Nekoliko dni pozneje je ponoči slika obeh otrok padla s stene. Starša je ropot zbudil iz spanja. Naslednje jutro sta zvedela, da je otrok v bolniš- ei umrl in sicer natanko ob mi-nuti, ko je slika padla na tla. V neki noči predlanskega leta je slika drugič padla s stene. Zakonec sta se zagrozila, imeia sta slabe slutnje. Nekoliko dni pozneje ju je dole-tela žalostna vest, da je umrl ob tisti uri njun sin Renato, ki je služil tedaj pri vojakihi v Vidnu. Pri pomočni vežbi je utonil v valovih dereče re-ke. Trupla niso mogli najti.

Slika so starši dali v nov, črni okvir in jo obesila na običajno mesto. Dne 4. januarja

Va. 5110
P L E S
ki ga priredi
Društvo št. 581 SNPJ.
v GRANGE HALL
ST. MARYS, PA.
v soboto, 30. marca 1940
Za godbo igra Jos. Khun Trio
VSTOPNINA 25 centov
Začetek ob 8. zvečer.
Za obilno vdeležbo se priporoča
O d b o r.

letos se je zgodilo baš v tre-
autku, ko sta stopila v spalni-
co, da je slika zopet zapustila
svoje mesto na steni.

Takrat pa ni padla na tla, temveč je obstala na robu po-
stelje. Zakonec si tega nista
znala razlagati, saj v njiju
družini vendar ni moglo v tem
času nihče umreti. Kako sta
se pa začudila, ko sta nasle-
dne jutro zvedela, da so bili
tedaj naši truplo njun sin
Renata, ki je bil utonil dve le-
ti prej. Tudi o tem dogodku
je bila slika tako rekoč po-
ročala. Umljivo je, da so vsi ti
dogodki končno zbudili po-
zornost javnosti.

ELEKTRARNA OB VIKTORIJINIH SLAPOVIH.

Šele sedaj so se odločili, da
so ob Viktorijinih slapovih re-
ke Zambesi, ki so med največ-
jimi slapovi na svetu, posta-
vili električno centralo. Zado-
voljili so se z napravou, ki raz-
polaga samo z dvema strojema
po 1000 kilowatov. Silo so
napeljali večina od mesta
Livingstona, manjši del pa gre
za hotel ob Viktorijinih slapo-
vih.

Gradnja te centrale nikakor
ni bila preprosta reč. Posta-
vili so jo tako, da ne kvari o-
kolice. Toda na kraju, kjer
stoji, je bilo tako vroče, da so
delavci v tej parni kopeli ko-
maj zdržali. Tudi sedaj, ko
naprava deluje, nima střežne-
ga osebja. Deluje avtomatič-
no in samo enkrat na dan pri-
haja nadzornik. Seveda je da-
la gradnja priliko za podro-
nejše proučevanje Viktoriji-
nih slapov. O tem poroča

SLUŽKINJA

za hišna opravila, priprosto
kuhanje, da spi v hiši, mora
vedeti priporočila in mora zna-
ti angleško, \$35.00. — Pokličite:
te: RAYmond 9-7564.

SEDIŠČE ZA
SLOVENSKE FONOGRAFSKE
PLOSČE. — PISME za cenik.
J. MARSHALL, INC.
463 W. 42 Street New York

DARILNE POSILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar.	— — —	\$ 2.40
200 Dinar.	— — —	\$ 4.60
300 Dinar.	— — —	\$ 6.70
500 Dinar.	— — —	\$10.50
1000 Dinar.	— — —	\$20.50
2000 Dinar.	— — —	\$40.—

ZARADI RAZMER V EVROPI se bile naše sveze za darilne posiljate v Jugoslavijo začasno prekinjene. Sedaj pa smo dobili nove sveze, po kateri je mogoče našim rojakom vstreti in denar varno pošiljati. Vendar je bila nam povisana cena, ker se stroški za pošiljanje po tem potu mnogo višje.

Opazujemo tudi, da se sem in tam more kaka posiljatev zaradi evropskih razmer zakasniti.

ZA NUJNO POSILJATEV POSLUŽITE SE "CABLE ORDER". — DOPLAČATI JE TREBA \$1.— ZA VSAKO POSILJATEV V JUGOSLAVIJO

SLOVENIC PUBLISHING CO.
:: : POTNIŠKI ODBELEK : ::
216 West 18th Street, New York

Peter Zgaga

POMLADNO PISMO

Predragi moj Zgaga:

Zopet je prizvonila pomlad v deželo. To je že trideseta pomlad, na katero se oziram s hrepenečini očmi in z vzdihajočim srem. Ali nisem v najlepši dobi? Prvih petnajst let sploh ne štejem, kajti v prvih petnajstih letih se nisem zavedala niti življenja niti ljubezni. Tista leta so torej brez veljave. In če odštejem čas, ki sem ga prespala, zneso tudi kakšnih deset let ter sem potentakem, kar se življenja in ljubezni zadene, komaj dvajsetletna mladenka, polna življenja in koprnjenja, mlada po srcu in po duši, malo izkušena ter po izkušnjah in doživljanjih hrepeneča.

Narava se prebujala iz dolgega zimskega spanja. In kakor narava, se tudi človeško bitje prebudi iz dolgega zimskega spanja. In kakor narava, se tudi človeško bitje prebudi iz zimskega otrdelosti.

eden izmed graditeljev C. G. T. Clarke.

Z nekim spremljevalcem je Clarke odšel v eno izmed najboljnih brezden ob vznožju slapov. V tej soteski ni bilo dotle še nikoli žive duše, oba moža sta se morala z vrvmi spustiti vanjo. Ob tej priliki sta prvič točno izmerila višino slapov. Kakor pri Niagari, voda ne pada samo na enem mestu v globino, temveč se deli v več rokavov. Najvišji je tisti, ki ga imenujejo "Naslantje". Njegova višina znaša 108 m. Drugi najvišji je Vzhodni slap z višino 84 m. Hudičev slap pa se ponaša še vedno z padcem 60 m.

POSEBNA MISIJA POLITISA.

Dosedanji poslanik Grške v Parizu, Politis, ki je dni dosegel starostno mejo. Po zakonu bi moral biti upokojen, toda z ozirom na sedanje čase atonska vlada ni storila tega, marveč ga je imenovala za veleposlanika in jurističnega svetovaleca vseh svojih diplomatskih zastopstev v Evropi, s sedežem v Parizu.

Slamnkarji

in slamnkarice dobe delo pri:
DEBWAY HATS
42 W. 39 th St. New York, N.Y.

Na meni je vse nekam čudno lahko, živahno. . . Sama ne vem, kako bi se izrazil, da bi me ne sodil narobe. Najraje bi skočila na vejico ter se zibala v pomladni sapici in čivkala na veji sladke viže ljubezni na čast.

Človeško srce je podobno naravi. Dolge mesece je spalo, zdaj je pa vse spočito in oživljeno, z neko prečudno milobo navdano. Najraje bi vsakega objela, ki bi prišel nasproti, seveda mlad bi moral biti in čeden in dobro bi moral zaslužiti, kajti deda rediti in delati zanj, se mi zdi zadnja stvar na svetu.

In tako bi moralo biti kakor v romanu ali v kinematografu. Oh, ti ne veš, Zgaga, kako rada romane prebiram in kako sem navdušena za pikčerje, ki jih kažejo po kinematografih. Le kje iztaknejo tako lepe o sebe moškega spola, da vzbujajo v ženskah tako koprnjenje? Nekateri so pa že taki, da bi jih oseba ženskega spola kar gledala. Čimbolj sem v letih, tembolj se mi zdi, da med našim narodom ni tako lepih moških. Ne bom rekla, tudi naši moški so za silo in nikakor ne kaže zametovati, toda na sebi imajo pre malo finega in nežnega, — ne vem, kako bi se izrazila, — da bi bilo prav. Naši moški nimajo tiste delikateze, ki meša ženskam srce. Preokorni se mi zdijo in pre malo izobraženi, kar povzroča difereenco med moškim idealom. V družbi se vedejo nesimpatično in pri plesu brutalno stopajo na noge, kar vzbuja v ženski nedelikatne občutke individualnosti.

Meni je bila usoda zelo žalostno naklonjena. Kot mlada deklica sem pobegnila izpod avstrijskega jarma v deželo svobode s trebmuh za kruhom. Dosti sem prestala in dosti prejkala, hrepnela sem po idealni sreči in pazila na svojo poštenost kakor na punčko v svojem očesu. Kaj imam zdaj od tega, kot neizmerno samotno in osamljenost krutega in varljivega sveta.

Druge letne čase že nekako prestanem in prenesem, pomladi se pa že vnaprej bojim, vedoč, da bo prinesla mojemu prefinjenemu sren trpko arogatnost razočaranja. Zdi se mi, da je naš pesnik nalašč zame zložil tisto nesmrtno: — Ptiki po zraku letajo, vsaka ima svoj zaljubljeni par; jaz sem pa ena uboga revna stvar. . .

Le kako more biti človek tako nesrečen. Poleti, jeseni in pozimi se še nekako prestane, vse drugače je pa pomladi, ko bi se uboga zapuščenca in po ljubezni hrepeneča ženska duša, ki bi se v svoji nervoznosti tako rada kam odprla, pa nikjer opore ne dobi. Saj nočem nobene ekstravagance ali kako se že pravi, ampak koprnim le po sren, ki bi razumelo mene in mojo spomladno epidemijno bolelo.

Kako je pa kaj v New Yorku, Zgaga. Ali tukaj tam kaj ptičke pojo in rožice cveto ali je tudi v New Yorku preljudna pomlad? Sem slišala da bodo letos na razstavi potrebovali nad šeststo oseb ženskega spola, ki bodo v vodo škakale in delale razne druge gimnastične gibe, kar je moškim gledalcem v veselje in radost. Če polagajo večjo važnost na lepoto srca kot pa na leta in na težo, me kar registriraj za ta job.

Te lepo pozdravlja

Podpis je nečitljiv, pismo je bilo pa oddano v Chicagi na pošto.

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

"MAURETANIA" BO PREVAŽALA LETALCE IZ AVSTRALIJE V KANADO

Več tisoč mladih letalcev bo poslanih iz Avstralije v kanadska vežbališča. — Iz Kanade bodo poleteli v Evropo.

Iz precej zanešnjivih virov se je zvedelo, da bo angleški parnik "Mauretania", ki je prejšnji teden odplul zaeno s ladjo "Queen Mary" iz newyorškega pristanišča, prevažal iz avstralije v Kanado mlade fantke, ki se bodo na kanadskih vežbališčih izvežbali za letalce.

Oha parnika "Mauretania" in "Queen Mary", sta hujše odplula proti Avstraliji. Tam se bodo na "Mauretania" vkrcali mladi letalci, ki

ABERHART JE ZMAGAL V ALBERTI

"Socijalno-kreditna stranka" dobiva čedalje več pristašev. — Ministrski predsednik ni mogel povsem izvesti svojega načrta.

EDMONTON. — Volitve v kanadski provinci Alberti so izpadle v prilog ministrskega predsednika Aberharta in njegove "socijalno-kreditne stranke" (Social Credit Party). — Štetje glasov sicer še ni končano, vendar pa ni nobenega dvoma o Aberhartovi zmagi. Volitve so se vršile v petek. Časopisje poroča, da si je Aberhartova stranka zajamčila izmed 57 najmanj 21 sede-

USODNI OBISK V KANADI

Španca, ki se je šel dve uri v Kanado zabavat, bodo najbrž deportirali iz Združenih držav. — Obsojen je bil na leto dni ječe.

17 letni Richard Casado je došel s svojimi starši v Zdr. države, ko mu je bilo sedem let. Ustanovili so se v Huronu v ameriški državi Michigan. Leta 1932 je prišel preko meje v mesto Sarnia v provinci Ontario, se zabaval dve uri v nekem kinu in se nato vrnil v Združene države. Pet let pozneje je z dvema tovarišema oropal neko trgovino, in je bil obsojen na leto dni ječe.

Cromwell bo ostal poslanik

Ottawa, Kanada, 27. marca. — Ameriški poslanik za Kanado James H. R. Cromwell, ki je od državnega tajnika Hulla prejšnji teden prejel ukor zaradi svojega govora v Torontu, bo še vedno ostal na svojem poslaniškem mestu.

"Drugih načrtov nimam, kot da nadaljujem tukaj dolžnosti ameriškega poslanika," je rekel poslanik Cromwell in s tem pregnal vse govorice, da namerava odstopiti.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Slovenci v Kanadi

KIRKLAND LAKE, Ont.

Tu vam pošljemo za list \$6, — ker nam je že 31. januarja naročnina potekla. Jaz sem mislila, da bo moj mož poslal, ker ga raje bere kot jaz. Ko ga pa ovinjam, zmeram reče jutri. Ta pa ne pride. Jaz imam raje radio, ker lahko vedno opravljam gospodinjsko delo, ko poslušam kaj se dogaja.

Vsa v Kanadi izdelana letala in letala, ki jih bo kupila Kanada od Združenih držav, bodo poslana po zraku v Anglijo, dočim so imeli doselej navado demontirati jih ter poslati posamezne dele na ladjah preko oceana.

Radio iz Jugoslavije na kratke valove se dobro sliši vsako jutro. Izve se, da je velika draginja v domovini. Kila kave stane sto dinarjev, koruzne moke dvesto din. Zasluska pa nikjer.

Hvala Bogu, da je en mir že sklenjen. Želimo, da bi se kmalu še drugi.

Kar se zasluzi, ni za polovico pri družini kar je treba. Pa da bi še tako ostalo? Kako se je napredovalo od prve vojske. Krona za dinar, čudno smo pogledali to šibo božjo in kar je še ostalo v banki. Knjige niso veljavne. Agenti bančne knjige kupujejo. Kako oni denar dobijo nam ni znano.

O priliki bom že še kaj sporočila in želim, da bi se še kdo drugi kaj oglašil, kajti dopisi dajo listu pravo življenje.

Peter Zgaga: Kako, da si vendar v kolono dal pismo od tiste ženske, ko je vendar tako dobro napisala, kako se može hvalijo, kar vse sami delajo. Jaz sem ji iz sreče hvaležna. Zdaj bom lažje prestala, samo da so drugi tudi takšni.

Moškim prav privoščim njihovo veselje. Če gre na delo in nekaj denarja zasluži, misli, da tudi lahko komandira. Marsikaj moramo prestati pred njimi, navsezadnje jih imamo pa le rade.

Naj zastopuje za danes, pa še prihodnji kaj več. Lep pozdrav vsem rojakom in rojakinjam po Kanadi in Združenih državah. M. Ž.

Najstarejši konj

ROCKLEIGH, N. J., 23. marca. — Tukaj je poginil konj, ki je veljal za najstarejšega na svetu. Dočakal je starost 39 let. Svoječaso je igral v cirkusu, potem je bil pa pri filmu v službi. Jahal ga je znani filmski igralec Rudolph Valentino.

GOČE.

(Na padovanski univerzi sta bila promovirana za doktorja vsega zdravstva brata Stanislav in Milovan Ferjančič, sinova dr. Hermana Ferjančiča, sodnega nadsvetnika v Benetkah, ki je doma iz Goč. Na isti univerzi je bil promoviran za doktorja prava Ludvik Nant iz Kanade.)

PESMARICA

"Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 108 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovene Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Mackenzie King zmagal

VLADA JE ZMAGALA PRI SPLOŠNIH VOLITVAH V KANADI

Ottawa, Kanada, 27. marca. — Po najljutejših volilnih bojih v zgodovini Kanade je liberalna vlada ministrskega predsednika W. L. Mackenzie Kinga ostala na krmilu, kajti pri včerajšnjih volitvah je dobila še mnogo več glasov, kot pa l. 1935. Continuation on 13 ems

Opolnoči je bilo oznanjeno, da bo imela v parlamentu liberalna stranka 120 poslancev večine, opozicija pa bo ostala zelo slaba.

Razmerje zastopstva posameznih strank bo naslednje: Liberalna stranka 138 poslancev; narodna vlada 27; kooperativna federacija 2; druge stranke 6 dvomljivih 71.

Včerajšnje volitve so bile odredene 25. januarja, ko je ministrski predsednik provin-

ce Ontario obdolžil vlado, da omahuje v svoji vojni politiki. Volilna borba je trajala dobra dva meseca, to je izza razpusta parlamenta. Kanadska vlada je bila izpostavljena ostrim kritikam in ji vsled tega ni kazalo drugega kot razpustiti parlament. Narod naj bi s pomočjo novih volitev pojasnil, če se strinja z vladno politiko ali ne.

Volilno pravico ima šest milijonov šeststo tisoč Kanadčanov. Izmed teh jih je devetde-

set tisoč v vojaški službi, nekateri med njimi v Angliji, nekateri v domačih taboriščih. Vojaki so začeli voliti že 16. marca.

Volitve se je udeleževalo deset političnih strank, ki so postavile 672 kandidatov, dočim je v poslanski zbornici le 245 poslancev.

V Kanadi prideta v prvi vrsti v poštev liberalna in konservativna stranka. Med njima se je vršil boj za prvenstvo. Konservativci so stremeli po nekakšnem splošnem kabinetu, v katerem naj bi bili tudi predstavniki drugih strank, dočim so bili liberalci proti vsakemu kompromisu. V tem pogledu se je strinjala z liberalci tudi Cooperative Commonwealth Federation. — "reformer".

Geslo obeh je bilo: — "Opozicija proti konservativcem! Ta skupina je spčetka odločno nasprotovala vojni, kaj kmalu se je pa uverila, da tako nasprotovanje ne more imeti ugodnih posledic. Nastopila je proti vojnim dobičkarjem ter obljubila po vojni socialno varovalni sistem, od katerega bi imeli največjo korist bivši vojaki in njihove družine.

V volilni kampanji je igrala precejšnjo vlogo tudi stranka, ki se zavzema za socialni kredit. V volilno borbo so šli pod zastavo "nove demokracije." Priporočali so prisilno uporabo vseh gospodarskih sredstev za uspešno izvajanje vojne.

Predno je pred dvema mesecema razpustil liberalni ministrski predsednik Mackenzie King parlament, je bilo v njem 126 liberalnih poslancev; proti njim je bilo 39 konservativcev, 7 zastopnikov C. C. Federacije, 15 "socialnih kreditnikov", 2 neodvisna, - laborit in 1 "reformer".

Spisi Josip Jurčiča:

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Rojinje. — Golida.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovška sodba v Višnji gori. — Dva brata

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetkega esarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Prava med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečena. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovence Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir gradeč. — Ponarejeni bankovci

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

CENA VSAKE KNJIGE \$1.50

10 zvezkov...\$10

Ivan Pregelj: Izbrani Spisi

Bogovec

Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana potrebna pojasnila.

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavbo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Hrbtenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovih življenjski modrosti pri čebelah, na njegovem gradu Lansprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam postvarja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena \$1.50

Naročite pri:

Knjigarni
Glas
Naroda

216 W. 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

ROMAN TREH SRC, Spisal Jack London. (432 strani.) Ena najbolj zanimivih in najdaljših povesti slavnega ameriškega pisatelja. Ko je Slovek prične čitati, se ne more odtrgati od nje. Jack London je mojster opisovanja, navzlic temu je pa roman na vso moč živahen in zanimiv.

Dana \$1.50

Planinski Kralj

Spisal L. GANGHOFER.
Za Glas Naroda priredil X. X.

12

Kmalu nato so se oglašili v veži koraki. Vstopil je Juri brez svetilke. Čutila je tresočo roko, ki se je težko spu- stila na njeno rame.

"Ubožica, ali si se hudo prestrašila?" jo je vprašal.

"Če bi Evica Jurja dobro ne poznala, bi se ji zdelo, da stoji tuje pred njo, tako ves drugačen je bil njegov glas.

"Toda, Evica, pri spominu na svojega pokojnega očeta, ne črni nikomur niti besede o tem, kar si to noč doživela. Ti nisi videla Nandeta, to je vse! Nisi ga videla! Saj me razumeš! Pa nikar nič slabega ne misli! Nesreča se je zgodila!"

Žalost, ki jo je razodeval njegov jecljajoči glas, jo je vso prevzela. Odgovoriti ni mogla, le prikimala je.

Juri je odprl omaro, vzel iz nje celo naročje obleke in odhitel.

Evica je sedela na postelji kakor ohromela. Ni vedela, če so prešle ure ali minute.

Naenkrat je zaslišala na kamnitih ploščah pod oknom dirajoče korake. Skočila je k oknu, hoteč ga zapreti, ko je zaslišala z vrta šepetajoči glas:

"Notri je! Notri je!"

Samo enkrat je slišala ta glas, a je vedela, čegav je. Zde- lo se ji je, da še vedno čuti na svojem licu ostudnomrle klo- baste prste tistega človeka.

"Jezus," je zajecjela in planila iz sobe po stopnicah. Brez sape in burno utripajočega srca je obstala pred vrati, skozi katera je slišala:

"In ravno on! On ki sem mu bil tako dober! Življe- nje bi bil dal zanj! Toda lotila se me je taka jeza, da nisem vedel, kaj počnem! Šele ko je ležal pred menoj ves v krvi..."

Evica se je opotekla v sobo.

Juri ji je skočil nasproti, kot da bi jo hotel pahniti preko praga, toda opazil je na njenem obnašanju, da se je moralo nekaj posebnega zgoditi.

"Dekle, kaj je, za božjo voljo?"

(Ne da bi dvignila pogled, je povedala, kar je ravno kar slišala pod oknom.

"Nande!" je hropel Juri. "Tukaj je nahrbtnik! Oble- ka je v njem, denar, živčilo in vse. Nikjer se ne mudi. Ju- tri zvečer že moraš biti preko meje. V zadnjo sobo! Sko- zi shrambo za mleko. Ven! Takoj!"

Evica je še vedno gledala v tla.

Slišala je, kako je planil Nande izza mize, kako je vzel, kar mu je izročil Juri in kako se je vrgel bratu okrog vratu.

"Proč, fant! Takoj Stran!"

To so bile edine besede, ki so prišle preko Jurjevih ust, ko je pahal brata preko praga.

Pes je planil za njima v vežo. Nato je zavladal v hiši mir.

Evici so klecnila kolena in se je hotela spustiti na klop ob peči. Takrat so se oknice udale pod težko pestjo. Mo- čan glas je poklical gospodarja.

Dekle se je preplašeno oziralo okoli sebe. Opazilo je Jurja, ki se je vrnil v sobo. Oči so mu žarele, mrtvaška ble- dica je pokrivala njegov obraz.

Zdelo se je, da ne sliši udarcev po oknicah. V vežo je poslušal ter se slednjič globoko oddahnil.

Tretjič je počilo po oknicah.

Juri se je vrvaval in stopil sredi sobe.

"Kdo je zunaj? Kaj hočete od mene? Zdaj sredi noči!"

Ob oknu je bilo slišati pridušene glasove, nakar je tuj, oster glas zapovedal:

"Juri Hrastar, v imenu potsave. Odprite vrata!"

Juri je vzel svetilko z mize. Steklo je zvenelo, tako se mu je trela roka, ko je stopil v vežo.

V temi je Evica pritisnila do klopi. Vrata so zaškripala, in Evica je slišala reči gospodarja:

"Vrata so odprta. Predno pa kdo stopi v hišo, moram vedeti, kaj vse to pomeni? Kaj ima žandar ponoči iskati v moji hiši?"

"Nikar ne zameri, Hrastar, nikar ne zameri," je začel s sladkim glasom poveljnik Simon Zgone. "Nikar ne za- meri. Verjemi mi, da me huje ni mogla zadeti kot me je zadela ta pot. Toda služba je služba. Službi se mora tudi prijateljstvo umakniti. Sam vidiš tega gospoda tukaj! To je gospod orožnik iz mesta. Prijazil je. Hišo bova preiskala. Vse se bo izvršilo v miru in redu. Prepričan sem, da ne bova našla nobene sumljive stvari. Hrastar je mož — poštenjak."

"Ne smeva izgubljati časa," je prekinil Zgonea tuj, oster in nestrpen glas. "Juri Hrastar, pozivam vas, da poveste, kje se nahaja podčastnik Ferdinand Hrastar, ki je pred dva- ma dnevi brez dovoljenja zapustil svoj polk in je osum- ljen, da..."

Glas je zadušil lajež domačega psa. Orožnika sta od- šla. Eden skozi zadnja vrata na vrt, drugemu je svetil go- spodar v prvo nadstropje.

Lajež je postajal vedno hujši. Naenkrat je pa pe- za- lostno zavpil. Okoli vogla je prišel žandar naglih korakov.

"Kaj je?" je vprašal Simon Zgone s stopnic.

"Gospod poveljnik, v hiši je bil. Skozi vrt je hotel. Po uniformi sem ga spoznal. Blesteči gumbi so ga izdali. Ko sem hotel za njim, se je pes zaletel v me. In seveda sem ga — Zamolkel udarce in rožljanje razbitega stekla je zadu- šilo glasove in korake sem in tja tekajočih orožnikov.

Evica je planila v vežo. Nekdo je prižgal svečo. Po- leg razbite svetilke je ležal Hrastar. Vrgla se je k njemu. V vežo so začeli dre ti posli. Med deklami je bila prva Cen- ca, med moško služinčadjo pa Dore.

"Evica, za božjo voljo, Evica! Pa se že vsaj tobi ni nič zgodilo?"

"Pomagaj, Dorče, pomagaj!" je stokalo dekle.

Z dvorišča je bilo pa slišati Bolčeva.

"Lepa stvar, čedna stvar! Žandarji in hišna preiskava! In pod streho imajo tolovaja. Gospodarju se je dobro opo- neslo, ko zmerja poštene ljudi. Sram me je, ker sem služil v taki hiši..."

(Nadaljevanje prihodnjik.)

IZ JULIJSKE KRAJINE ... Regulacija reke

Že več let so oblasti napo- vedale regulacijo struge Reke. Pravzaprav je bil ta problem načel takrat, ko so namerava- la oblastva odkupila obsežne trnovske "Mlake" za preure- ditev in gradnjo aerodroma. Po svoji legi bi to polje naj- bolj odgovarjalo, toda teren ni niti malo primeren za to, kajti še sredi poletja, ko je čas košnje, stoji voda po trav- nikih. Takrat so morale obla- sti opustiti vsako misel, odno- sno odložiti gradnjo aerodro- ma do izvršitve drugih ukre- pov, ki bi dali možnost za izsu- šitev tega kompleksa travni- kov. Takrat so se razširile tudi govorice, da z regulacijo struge Reke, ki naj bi dobila ravno korito s čimer bi bil po- spešen tok in odtok vode, bi trnovsko polje veliko pridobi- lo, odnosno bi se dalo misliti na njegovo izsušitev. Koliko je bilo na teh govoricah resnice, opirajoče se na strokovnjaške ugotovitve, pa nam ni znano.

Prvi ukrop, ki se je nanašal na regulacijo Reke je bil od- lok, s katerim so oblastva od- vzela lastniške pravice do iz- koriščenja vodne sile Reke po- sestniku, mlinarju in žagarju Valenčiču. Odstraniti je mor- al takoj svoj jez, ker so stro- kovnjaški ugotovili, da jezovi ovirajo normalen odtok vode, zlasti pri povodnjah. Posest- nik Valenčič je kasneje prejel kot odškodnino za odvzete pravice na vodi znesek 100 ti- soč lir. Takrat so se razširile tudi govorice, da se bodo mo- rali odločiti pravici do iz- koriščenja vode vsi posestniki mlinov in žag vzdolž Reke, istočasno pa podreti vse jezo- ve in druge naprave. Potem pa je za nekaj let vse utihnilo in mislili smo že, da bo ostalo vse pri starem. Lani, preden so začeli z deli za regulacijo Reke pri Ilirski Bistrici in pred kratkim zaključili zadnja dela na tem odseku. Reka te- že sedaj od Kosez pa približno do železniškega nadvoza po novi, široki, moderno urejeni strugi, ki nima skoraj nobenih ovinkov. Novo korito meri na dnu komaj 10 metrov, oba bre- gova se v terasah dvigata in razširjata tako, da znaša zgor- nja razdalja med obema bre- govoma 40 metrov. Ta prva regulacija je stala baje 8 mili- jonov lir. Dogaen je bil tudi most čez novo strugo, ki ga no- sijo trije obloki in je stal baje 1 milijon lir.

Prvotno je bilo rečeno, da bodo novo strugo betonirali, tega pa za enkrat niso storili; le v krajih, kjer se vodni tok močnejše zaganja ob stene struge, so breg obložili s ka- menjem. V novi strugi izko- pani material, ki ga je bilo o- gromno, so izvozili v staro strugo tako, da so to popolno- ma izravnali z okolišnim te- renom. Cesta, ki drži po no- vem mostu in veže Koseze z Ilirsko Bistrico, odmosto to z Reko, pa še ni urejena. Ker bo tekla po nasipu in zaradi mehkega terena, bo dokončno urejena morda šele v teku na- daljnjih dveh let.

S tem delom regulacije je odstranjena nevarnost poplav v Kosezah in deloma ceste med Bistrico in Kosezami, kar se je do sedaj dogajalo po ne- kajkrat na leto in povzročilo veliko škodo, ter omejevalo promet. Vsi ostali kraji pa bo- do kljub temu delu regulacije še vedno trpeti ob nalih, zla- sti Ilirska Bistrica, ki jo poto- ka Sušec in Bistrica skoro vso poplavi, kar se je zgodilo lanske jesen kar dvakrat. Potrebne bi bile še izredno visoke investicije, da bi kraji, zlasti pa zemljišča ob Reki, bili zavarovani pred poplavi- mi.

ZEMLJA ZASULA VEČ HIŠ.

Iz Nemeleja v Rumuniji poročajo da je zdrsnilo deset hektarjev obsegaajoč pobočje 300 m globoko v dolino ob vznožju gore Pucelula. Po- sledice so bile težke. Zemelj- ske mase so pokopale župa- novo hišo, župnišče in hišo ne- kega kmetu. Cerkev je ostala nedotaknjena, kakor po žu- dežu. Človeških žrtve doslej ni- so našli. Zemeljski plaz je sprožilo po vsej priliki trajno deževje zadnjih dni, vzrok pa utegne biti tudi vulkanske na- rave.

ČE SE NE VEŠ. ZDAJ IZVEŠ:

da je Francija 21. februarja odhajala obletnico bitke pri Verdunu;

da se je neka nova italijan- ska podmornica potopila 116 m globoko in se srečno vrnila na površino vode;

da je neko rusko stratosfer- no letalo doseglo 24.000 čev- ljev višine in je ostalo 2 uri in 26 minut v zraku, potem pa s e je spustilo na zemljo 200 milj daleč od Moskve;

da so našli arheologi v E- giptu popolnoma nedotaknjen grob faraona 21. dinastije

da je po pisanju mo-kovske "Pravde" nastopilo pomani- kanje tednikov in strokovne- ga osebja v ruski industriji in poljedelstvu;

da se zaradi hude zime v ob- močju Karpatov pojavljajo črede volkov, ki štejejo večih do sto živali;

MILKA ŽICINA:

DEKLE ZA VSE

Spet je imela podpisano slu- žbeno knjižnico in brezposelne roke.

(Bil je viharen spomladanski dan.

Pred njo se izteza ulica, de- lavna, jutranja ulica mesta.

Kaja se je ozrla in videla za sabo hotel-restavrant, sivo poslopje z balkoni, hladno tu- je. Za hip je skušala zamisliti na balkonu sobarico Anko, s krpo v roki. Toda okvir je o-tal prazen. Ta hiša ni vi- dela nobene zveze z njo.

Nad črnim obokom, zgo- raj pod krovom je odprto o- kence. Prvo, drugo treje — to je njihova sobica. A tudi ta soba je prazna, tuja. Tista znana železna postelja, stol z umivalnikom, naglo brisanje lis, s koncem modre brisače — vse to je zdaj za njo minilo. In tuje. Nekoč pa je tam, V. M., v roki stopila na ulico, dol- go stala pred to hišo in gledala je sivo zidovje, to kletko, pre- polno želj za življenjem, hre- penenja, polno upanja; izpla- vati, pograbit življenje, vreti se vanj kakor v vrtnice in za- plavati z vso močjo, radostno uživati široke, svetle dneve. Mislija je tudi na to, kakor bo, ko prihrani dovolj denarja in zapusti službo, stopila v neko restavracijo na kosilo in tam potpečljivo čakala, ne da bi priganjala, naj ji prinesejo hi- tro, gledala bo v krbžnik in vedela, kaj pomeni ta umiti krožnik. Sočustvovala bo z neznanimi pomivalkami po- se tam v kuhinji, vedela bo, da se trikrat zamahne s krpo po masnem krožniku v vreli vo- di, vedela bo, da so ti prsti otečeni in razjede in da v težkem vonju raztopljenih o- stankov lažijo pomivalke mi- sli: Kdaj bodo že ti neznani ljudje odšli iz restavracije, da izgine kup neoprane posode!

Zidovje Grand hotela je sta- lo hladno, ravnodušno. Nekdo je odprl balkonska vrata, ali to ni bila Anka. Ona zdaj z metlico čisti dolg trd tepih v hodniku svojega nadstropja. Tri stopnice pred glavnim v- hodom so zdaj ležale kakor o- goreli steni. Izgubljene in ne- pomembne v ulici, odeti s po- mladanskim jutrom.

(Kaja je šla počasi po ulici, po kateri je veter raznašal prah. Namenoma je stopala počasi da bi čim dalje trajal prijeten občutek prvih trenu- kov, ko s suhim rokami s pa- ketom, v katerem je vse njeno premoženje, svobodno hodi med ljudmi. Ulica je bila glos- na in nemirna, prenapolnjena tramvajji so hiteli mimo. — V

kuhinji zdaj Vida — da na Vi- di je vrsta — pomiva čašice od zajtrka. Sofija riba hodnike. Kristina, siva v obraz, vlači skozi kuhinjo svojo natečeno nogo. Pred gospo Petričovo stoji zdaj nemara že nova "petka" in trepetajo ali me bo vzela? "Kristina, nova," Šef se dela, kakor bi mu bilo pod- častjo, da bi se zanimal za takšno malenkost, kakor je no- va pomivalka.

Kaja se je na oglu zausta- vila, pogledala na desno in le- vo in šla na drugo stran ulice.

Krilo se ji je v vetru mota- lo okoli nog. Šla je in pre- ganjala misel na novo službo. Saj je pravkar šele zapustila staro, najprej se mora pošteno naspiti in spočiti. In potem...

Opelne je počakala na Mar- ka pred delavnico. On se je razveselil, ali ni bil pre-e- nen.

"Vem," je zavpil in ji podal roko. Pogledal ji je v obraz in veselo zaklical: "Naj te ne skrbi! Za ovrte bo, jaz de- lam!"

Nasmejal se je in jo pobožal s svojim pogledom svojih veli- kih oči. Njeno slovo od ku- hinje Grand hotela sta prosla- vila za mizo "narodne kuhi- nje."

Mimo okna, polnega posode z hladnimi jedili, so naglo ho- dili ljudje. Kaja se je zagle- dala v umazane šipe in pomi- silila: "Zdaj sedim za mizo, gost sem. V kuhinji pa se ne- ka Mica bori s posodo. Sku- šala si je predstaviti to malo kuhinjo a je videla Sofijo, ka- ko v copatah stopa preko mo- krih kuhinjskih kvadratov. Vida je naslonjena nad korito preoblaga nove "petke" težak vzduh izhlapevajoče juhe, ma- stna, znojena telesa. "Ti ven!" je pravkar padel Petričev glas. Poleg te vrele kuhinje mirno visi na lesenem drugu dolg rdeč tepih in pomivalka posode gleda skozi špranje plotu na ulico in hrepeni. Po tej ulici hodijo ljudje, hodijo mimo okna "narodne kuhi- nje." Nekdo se je pravkar ustavil se zagledal v mlečni riž in ohlajeno pečeno kloba- so. Kaja sedi v suhi obleki, ki ne diši po kuhinjski pari — nemir kuhinje je zdaj za njo in namesto da bi se veselila te- ga tako potrebnega oddiha, se skozi njene misli vlači slika žensk na trgu.

Marko je našel v žepu eiga- reto, jo zažgal in vprašal:

"Kaj je? Kaj trepetas? Ne- mara ti je žal korita?"

Njegovo lice se je svetilo. Ni skrival veselja, da sta tako

nepričakovano spet skupaj. Odločil je velik kos kruha in ga grizel s širokimi, zdravimi zobmi.

"Kje bom zdaj našla delo?" je vprašala Kaja in Marko je iskaje po žepih svojega ogu- ljenega suknjica, veselo odvr- nil:

"Poglejte, Garo! Povesila je ušesa. Zamahovala boš mačee z brezposelnima roka- ma, kakor drugi, potem boš pa menda nekaj že iztaknila."

"Ne bom več služkinja," je izjavila Kaja.

Marko je našel v žepu eiga- reto, je stresal na nohtu pra- sta in pritrdil:

"Nikar! Dokler ti ne bo začela voda teči v grlo, kakor pravijo."

Kaja je gledala njegovo ši- roko čelo, malce nagubano, ko je on sklonjene glave i-skal po žepih vžigalice. Sedel je kraj nje, kakor nekoč, ko sta sede- la na obali jez, tam na vasi, in premišljevala, kam naj gre- sta. Bil ji je blizu in drag in razveselila se je njegovega glasu.

"Da, Gara, zdaj bova mi dva..."

Objel jo je s toplim, svetlim pogledom. Ko je šel na delo, je obstal na pragu delavnice.

"Zdaj bova midva skupaj, več..."

In ko je Kaja že šla, je za- klical za njo:

"Počakaj me ob sedmih!"

Ona se je ozrla, potopila svoj vedri pogled v njegovo lice. Opazila je, kako je ve- lik, močan fant in kako bije iz njegovega pogleda odloč- nost.

"Ob sedmih!" je smeje se odvrnila in mu pomahala z roko.

Šla je po ulici razpoložena, vedra. In močna. Sklenila je, da bo takoj, še danes, začela iskati dela.

V vetru so se majale velike črke na pobarvanih kovinskih ploščah. Šum ulice se je ka- kor težak prah vsedal na sivo zidovje mesta.

Kaja je čutila, kako ji iz prsi vre nekaj močnega, zave- dala se je vrednosti svojih iz- kušenj.

V mislih je pohitela v prete- klost; za njo se je iztezal trak sivih dni, kuhinj, gospod, uli- čice na trgu, obup, borba, mračne ženske ledenih lic, na- točenih prstov, žalostnih ža- ljenih... Vidi sebe, kako si krči pot skozi to sivino.

In zaželi, da bi vse te slike zvezala, namizala v besede, da nekomu drugemu dolgo pripo- veduje, pripoveduje o služ- kinji...

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila iz- vršujemo točno in zanesljivo po dnev- nem kurzu.

V ITALIJO

\$ 5.90	Lir 100
11.50	" 200
17.00	" 300
28.00	" 500
55.00	" 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CE- NE PODVRŽENE "PREMEMBI GORI ALI DOLI"

NUJNA NAKAZILA IZVRŠU- JEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNO \$1.-

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(TRAVEL BUREAU)
314 W. 13th ST., NEW YORK

PO HUDEM NALIVU VELIKO JEZERO

Prizor po velikem nalivu med Lakeville in New Hyde Park na Long Islandu. Prejšnji te- den je v okolici hudo deževalo in je bilo povzročene mnogo škode.

ŽRTVE ZIME NA KITAJ- SKEM.

Ni vsem ljudem znano, da pada Kitajska med najhlad- nejše dežele na svetu. Že sto let slavi zima v tej deželi prav cate orgije. Letošnja zima j zahtevala na Kitajskem 60,0 človeških žrtve, verjetno jih je bilo še več.

GLAS NARODA

pošiljamo v staro do- movino Kdor ga ho- če naročiti za svoje sorodnike ali prijate- lje, to lahko stori. — Naročnina za star i kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.